

Església de Tarragona

Butlletí Oficial de l'Arquebisbat

Núm. 2

Febrer 2010

ESGLÉSIA DE TARRAGONA

BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT

2

Tarragona, febrer de 2010
3a època. Núm. 440

Secció oficial

Sr. Arquebisbe

Homilies

Epifania.....	59
Sant Fructuós, Sant Auguri i Sant Eulogi.....	61
400 aniversari del trasllat de les relíquies de Sant Sebastià a Vi- naròs	64
Ordenació presbiteral dels diaques Mn. Joan M. Ferrer i An- toni Rosario	68
Presentació de les Actes del Congrés Pau, Fructuós i el Cristianisme Primitiu a Tarragona (s. I-VIII)	72
<i>Als Quatre Vents</i>	
275. En començar l'any 2010	74
276. Jesús es bateja	75
277. A la recerca de la unitat perduda.....	76
278. La classe de religió a l'escola	77
Activitats del mes de gener	79

Reflexió d'aquest curs: El prevere i el seu ministeri

Pauta de reflexió personal per a preveres - gener 2010	82
--	----

Secretaria General i Cancelleria

Nomenaments del mes de gener	83
Convocatòria a la reunió n. 17 d'arxiprestos.....	83

Comunicats

Reunió n. 177 del Consell Episcopal	84
Reunió n. 178 del Consell Episcopal	85
Reunió n. 17 d'arxiprestos.....	85

Secció informativa

Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya

Comunicació del nomenament de Mons. Joan Piris Frígola, bisbe de Lleida com a nou membre del Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials	87
--	----

Secció documental

Sant Pare

Missatges

Quaresma 2010	88
Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions 2010.....	90

Coordinadora de Conferències Episcopals que donen suport a l'Església de Terra Santa

Comunicat de la desena reunió a Terra Santa	94
---	----

(40 p.)

Redacció i Administració: Pla de Palau, 2. Telèfon: 977 23 34 12. 43003 Tarragona

Portada: Seminari Conciliar Pontifici de Tarragona.

Edifici de corrent historicista de llenguatge neogòtic construït a finals del s. XIX

Fotografia: Departament per als mitjans de comunicació social de l'Arquebisbat de Tarragona

---

Dip. Legal: T. 2 - 1958

Indústries Gràfiques Gabriel Gibert. C/ Cartagena, 12. Tel. 977 22 45 58. 43004 Tarragona

Composició i muntatge del text: Secretaria General i Cancelleria

Publicitat: Arquebisbat de Tarragona - Secretaria General - Tel. 977 23 34 12 ext. 212 (Montserrat)

Sr. Arquebisbe

HOMILIA

en la solemnitat de l'Epifania, Catedral, 6 de gener de 2010

«Hem vist com s'aixecava la seva estrella i venim a presentar-li el nostre homenatge» (Lc 2,2)

Benvolgut capítol de la Catedral, preveres concelebrants, diaques, germanes i germans en Jesús, que ha nascut per nosaltres.

Celebrem avui la solemnitat de l'Epifania, paraula que significa 'manifestació'. Celebrem, doncs, la manifestació de nostre Senyor Jesucrist. Fins ara havia estat amagat, i només els pastors van ser els afortunats que el van veure aquella nit màgica del seu naixement. Avui es manifesta a altres persones, als gentils.

Aquesta festa de l'Epifania és un misteri multiforme. La tradició llatina l'identifica amb la visita dels Mags al Nen Jesús a Betlem i, per tant, l'interpreta sobretot com a revelació del Messies d'Israel als pobles pagans. En canvi, la tradició oriental privilegia el moment del baptisme de Jesús al riu Jordà, quan es va manifestar com a Fill únic del Pare celestial, consagrat per l'Esperit Sant. Però l'evangeli de sant Joan convida a considerar «epifania» també les noces de Canà, on Jesús, transformant l'aigua en vi, «manifestà la seva glòria, i els seus deixebles cregueren en ell» (Jn 2,11).

I què hauríem de dir nosaltres, especialment els sacerdots de la nova Aliança, que cada dia som testimonis i ministres de l'«epifania» de Jesucrist en la santa eucaristia? L'Església celebra tots els misteris del Senyor en aquest santíssim i humilíssim sagrament, en el qual ell revela i alhora amaga la seva glòria. Li diem que l'adorem amb devoció, divinitat amagada sota la forma de pa i de vi.

És clar que el naixement de Crist no pot quedar ocult a Betlem, un petit poble jueu, desconegut. La llum no es pot guardar en recipients tancats. Crist desitja manifestar-se a tots, a cadascun de nosaltres; enlluernar-nos amb el seu resplendor, com ho va fer als Mags.

La invitació de Crist no ens arribarà a través d'una estrella. La seva crida vindrà en qualsevol esdeveniment, trist o alegre, que mogui la nostra curiositat, quelcom que ens faci entendre que no hem de tancar-nos en nosaltres mateixos, ni acontentar-nos amb el que ja hem assolit, sinó que ens ha d'empènyer a cercar, a preguntar-nos un nou per què de les coses. És una ocasió, un esdeveniment, el que ens obliga a pensar en el sentit de

la vida quotidiana que vivim. És una invitació a posar en marxa el nostre esperit perquè també nosaltres hem de fer aquest viatge de la fe dels reis d'Orient.

Per a trobar Crist no sols cal veure l'estrella; cal seguir-la: «Mentre els Mags eren a Pèrsia, no veien sinó una estrella, però quan van abandonar la seva pàtria, van veure el mateix sol de justícia» (Sant Joan Crisòstom).

Crist és allà, a Betlem, i els mags, després d'un llarg viatge no lliure d'obstacles, van arribar a un lloc pobre, desproveït de comoditats, on, com en qualsevol altre lloc de la terra, vivia una família jove amb un nen acabat de néixer.

Els mags no es van desil·lusionar, ni van tornar enrere maleint l'estrella per haver-los enganyat. Van adorar el Nen, i li van oferir or, encens i mirra: la intel·ligència, en un acte de fe; la il·lusió, el desig, en un acte d'esperança, d'adoració, i la voluntat en un acte de caritat.

¡Els cristians no acabem mai d'entendre el nostre Déu! Volem trobar-lo sempre en situacions extraordinàries, en esdeveniments fora del normal. Arribem fins i tot a veure Déu en un malalt, en una desgràcia, en una tempesta o en una catàstrofe... Se'ns escapa, però, descobrir-lo en la normalitat de cada dia: en un despertar serè, plujós o turbulent, en el dinar familiar de pares i germans, en l'amistat dels companys. La llum de Crist, que adorem amb els Mags a Betlem, ha d'omplir la nostra ànima amb un nou resplendor: el desig de ser plenament cristians, l'ansietat de prendre'ns Crist seriosament.

El Senyor necessita de nosaltres perquè la llum de l'epifania arribi a tots els racons del món, i espera que el fem conèixer a través de la nostra vida normal de cristians, perquè sapiguem convertir en adoració els moments més normals i insignificants: acabar bé un treball, atendre amb caritat i interès una persona; perseverar amb un somriure, en pau...

Aquest any m'han demanat del *Diari de Tarragona* una carta als Reis d'Orient. Us la llegeixo:

Un any més us escric la meva carta per a donar-vos, en primer lloc, les gràcies per venir des de tan lluny per a adorar el Nen Déu que ha nascut a Betlem i que també ha nascut a molts racons de la nostra arxidiòcesi de Tarragona. Estic segur que ens ensenyareu el camí per anar també nosaltres a adorar-lo. Però a més de donar-vos les gràcies, em diuen que porteu molts regals dels que omplen el cor, perquè regals materials, amb la crisi, em sembla que en portareu pocs.

El primer regal que us demano és que ens doneu esperança, que ens convinguem que podem sortir davant d'aquesta crisi moral i econòmica si ens ajudem mútuament, si ens volem de veritat entre nosaltres, si regna la pau al cor de cadascú, en el si de les nostres famílies, entre les nostres ciutats,

viles i pobles... Actualment, l'esperança, la il·lusió i l'optimisme són els millors regals que ens podeu portar.

Vosaltres, quan vau perdre l'estrella, vau preguntar a qui us podia orientar. Jo us demano també el regal que tots, i especialment els més joves, sapiguem preguntar quan dubtem o estem afeixugats, i us demano que ens envieu persones generoses que sàpiguen respondre'ns rectament. Doneu-nos, doncs, el regal de saber preguntar, de saber escoltar, i doneu-nos també nous evangelitzadors, nous pastors que ens diguin amb veritat i justícia quin és el veritable camí de l'estrella que Déu ens envia per a guiar la nostra vida.

El lema que aquest any ens ha donat el papa Benet XVI per a la Jornada de la Pau és: «Si vols promoure la pau, protegeix la creació.» Estimats Reis, us demano que ens doneu els instruments que ens ajudin a tenir cura de la natura, començant per nosaltres mateixos, els homes i les dones que pobleu aquest món.

I finalment us demano que ens porteu els aliments, roba i altres mitjans que necessita Càritas per a atendre els més desemparats.

I deixeu-me per a mi una mica del vostre or per a continuar arreglant la Catedral, altres esglésies i dependències parroquials; encens per a donar cada vegada més glòria a Déu, i mirra, perquè sàpiga portar les dificultats amb alegria i amor de Déu. I algun mocador per a eixugar les llàgrimes dels qui pateixen.

Demano per a tots vosaltres que els Reis Mags us omplin també de regals, sobretot el regal de descobrir el Senyor en la vida ordinària, com us he dit.

Als Mags els va guiar una estrella. La nostra estrella és Maria, estel de l'Orient, estel del matí. Ella, que es va lliurar del tot a la causa del seu Fill, és un estímul i una ajuda incomparable perquè puguem fer el mateix.

HOMILIA

en la solemnitat dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi. Catedral, 21 de gener de 2010

Molts estimats tots en el Senyor,

Celebrem avui la solemnitat dels nostres protomàrtirs Fructuós, bisbe, i els seus diaques Auguri i Eulogi. Em vénen amb emoció i goig al cor i a la memòria les celebracions que fa un any vam tenir en concloure l'Any Jubilar. Tal dia com avui vam baixar a l'arena de l'amfiteatre per a celebrar l'eucaristia amb tots els bisbes amb seu a Catalunya, molts preveres de totes les diòcesis i rodejats de fidels. Després, les diades del 24 i 25, amb la clausura presidida per l'enviat del Sant Pare, i, uns dies abans, amb la triple interpretació de l'oratori *Pau i Fructuós*.

L'Any Jubilar ha estat, sens dubte, un any de gràcia del Senyor tot contemplant l'exemple dels sants màrtirs, i amb ells, de tots els qui han donat la vida per Crist, de tots els sants. Avui us voldria recordar els objectius que ens vam proposar en l'Any Jubilar, que són, d'alguna manera, perennes per a tots nosaltres.

En primer lloc, volíem *aproximar la figura dels màrtirs tarragonins a tots els cristians*, en primer lloc als de l'arxidiòcesi de Tarragona, renovar la vida de les nostres comunitats amb un nou ardor de vida cristiana i santedat i ajudar a fer una profunda conversió de cor i rebre la gràcia jubilar.

Us puc dir que em fa molta il·lusió quan vaig a alguna parròquia i trobo la imatge dels nostres màrtirs, que ja no són desconeguts, sinó estimats i venerats; invocats. Junt a tants altres màrtirs i sants, venerats arreu del nostre arquebisbat, i que vam poder contemplar en la magna celebració del jubileu de tota l'arxidiòcesi, els nostres protomàrtirs han de ser de veritat els nostres intercessors, aquells a qui demanem amb fe per la nostra fidelitat, perquè la fe cristiana sigui la saba que alimenti la nostra societat.

Un altre objectiu era *celebrar i viure el do de la comunió eclesial de l'Església de Tarragona en comunió amb tota l'Església catòlica estesa d'Orient a Occident*. En primer lloc donar gràcies a Déu per les arrels cristianes, adonar-nos de la seva profunditat; una fe que ha configurat el nostre poble, el nostre país, que ha donat el millor de si mateix precisament pels valors, per les virtuts que la bona nova de l'evangeli ha donat per aliment al nostre poble.

Tenim una història que es remunta a sant Pau, que passa pels nostres màrtirs i, com bellament s'expressa en l'oratori *Pau i Fructuós*, podem cantar: «Salve, Esposa de l'Anyell, Mare fecunda! Joiell que irradies el do de la pau! Jardí en flor de màrtirs, corona d'esposos, sagrera de monjos, planter de fidels. Metròpoli insigne, ferment de concilis, serventa dels pobres, de Crist portaveu, verger de Maria, honor del teu poble, teiera que arbores al món l'Esperit.»

Tant de bo que puguem continuar aquesta gran tasca, aquesta voluntat de servei i de projecció universal que té la nostra arxidiòcesi. Els màrtirs van lliurar la seva vida per tothom: cristians i pagans: «Ara em cal pregar per l'Església catòlica estesa d'Orient a d'Occident.» Hem de sentir l'Església com a mare que ens ha engendrat a la vida de la gràcia, que ens alimenta amb la Paraula i l'eucaristia, que ens educa, que ens acompanya discretament en cada moment de la nostra vida... Estimem l'Església universal i ho farem estimant l'Església diocesana i la nostra comunitat, la parròquia.

Hem de prendre consciència que pertanyem a aquesta Església, que l'hem de cuidar, estimar, ajudar. Som fills d'una Església de sants, des de sant Fructuós al bisbe Borràs, i tants sants anònims, que han viscut heroïcament la seva fe enmig del món. Avui és un dia en què hem de demanar

que la nostra Església sigui de veritat una casa i escola de comunió; una comunió que està feta de molts carismes, d'un respecte de la pluralitat dins de la unitat de la fe, en un diàleg sincer, sense trencar mai la comunió.

Un altre dels objectius era *aprofundir en el ministeri dels pastors, i valorar-lo, i pregar per les vocacions*. Aquest objectiu ens toca molt de prop en aquest Any Sacerdotal.

Sant Fructuós se'ns representa com a pastor de l'Església de Tarragona; un pastor admirable que era estimat perquè ell mateix estimava, tant, que era objecte del gran amor que «li tenien no tan sols els germans sinó també els pagans». Les seves darreres paraules han de ressonar cada vegada més fort a les nostres oïdes: «Mai no us mancarà pastor. I no podran defallir l'amor i la promesa del Senyor ni en aquest món ni en l'altre.»

Són les seves darreres paraules, les que ha deixat com a herència. És una promesa que traspasa tota la història eclesial de casa nostra. Que tota la comunitat diocesana pregui per tal que molts joves sentin la crida del Senyor al ministeri sacerdotal i a alguna de les diverses formes de vida consagrada i de seguiment del Crist. I que per la intercessió dels sants màrtirs ens sigui concedit aquest do de les vocacions per a l'Església. Un objectiu molt concret que demano a Déu per intercessió dels sants màrtirs, és, doncs, un nou impuls a la pastoral vocacional a totes les parròquies i a totes les famílies.

I com a fruit d'aquesta vida personal i eclesial, dèiem també que un dels grans objectius era *renovar el desig de donar testimoniatge de Crist en el nostre món amb alegria i fortalesa i amb servei als més pobres i marginats*. Es concretava amb el lema de l'Any Jubilar: «Testimonis, avui som nosaltres.»

Sí, germans, hem de donar públicament testimoni de la nostra fe i de la nostra caritat. Ells van donar testimoniatge de la seva fe en el Déu vivent davant del governador Emilià i davant de tothom. Hem de ser una Església que davant d'aquest món, tan plural i divers, sàpiga donar testimoni de la seva fe. Sense cap imposició. Sense cap altra pretensió sinó la de comunicar l'evangeli de Crist que portem a dins. Que siguem unes comunitats joioses i que serenament i amb fortalesa, talment Fructuós i els seus diaques, fem davant de tothom la professió de fe.

I la millor manera de donar testimoniatge és viure la nostra fe, viure cristianament. Així ho van fer els primers cristians, que feien dir als pagans: «Mireu com s'estimen i mireu com estimen.» És per això que la celebració de l'Any Jubilar va suposar un impuls a cuidar aquella dimensió social a favor dels més pobres i marginats que mai no pot faltar en la nostra Església, i que d'alguna manera s'accentua ara com a conseqüència de la crisi econòmica i moral que estem patint.

Moltes altres consideracions podríem fer avui recordant els nostres màrtirs. Penso que tot el que hem dit ens ha de portar a una pregària fervorosa i confiada als nostres sants màrtirs, i també a santa Maria, la Reina dels màrtirs, a viure actes personals i comunitaris de pietat i de solidaritat amb els més pobres i necessitats, i a descobrir encara amb més força que Déu és un Pare misericordiós que ens estima i ens ha enviat el seu Fill Jesucrist per a la nostra Salvació.

La devoció als nostres màrtirs ens ha de portar a un amor més gran a Jesucrist, el nostre Salvador, i també al desig d'estimar i servir millor l'Església, que es pot concretar a integrar-nos més intensament en la comunitat cristiana de la qual formem part.

HOMILIA

en el 400 aniversari del trasllat de les relíquies de Sant Sebastià. Vinaròs, 22 de gener de 2010

Queridos Mn. Emili y Mn. Cristóbal, Miembros del Patronato del 4º Centenario de la Reliquia de Sant Sebastià. Ilustrísimo Sr. Alcalde y concejales del Ayuntamiento. Muy queridos hermanos y hermanas en el Señor.

Estoy muy agradecido por la invitación que me habéis hecho y con inmensa alegría me uno a vuestra celebración de este 400 aniversario de la llegada de la reliquia de sant Sebastià a Vinaròs. Como sabéis se trata de un santo al que se le tiene mucha devoción en una gran cantidad de pueblos de nuestra geografía. El motivo de alegría es aún mayor por el hecho de que se ha centrado la predicación de este triduo de acción de gracias en una de las realidades más importantes de nuestro existir como cristianos y como personas: la familia.

«Levantándose tomó al niño y a su madre y vino a la tierra de Israel.» Con estas palabras que se leen durante la Navidad, san Mateo nos presenta a san José ejerciendo de padre de familia ejemplar, protegiendo al mismo Hijo de Dios, niño, y a su madre, María; sacando adelante a su familia, la Sagrada Familia, que es la familia a la que pertenecemos todos nosotros, la Iglesia; la misma que nos congrega hoy aquí.

Realmente, tenemos que agradecer a aquel hombre joven y fuerte que fue san José la fidelidad con que se entregó por completo a cumplir su misión de padre de familia, pues en esa familia hemos podido nacer nosotros a la gracia y en ella estamos todos llamados a vivir para siempre. No fue nada fácil su vida: al contrario, conoció la duda, el dolor, el riesgo; tuvo que abrirse camino una y otra vez en su oficio —cada vez en una población distinta, conforme lo requirió el cuidado de su familia—; experimentó las dificultades de tener que empezar e instalarse en un país

lejano y desconocido —como *inmigrante*, diríamos hoy—; supo del peligro y hasta de la persecución. Pero fue, a la vez, el hombre más feliz del mundo, porque trató íntimamente al mismo Hijo de Dios, que le llamaba padre, y a la madre de Dios, María, su esposa castísima, virgen y madre de todos los hombres, y su servicio ha sido fecundísimo.

«Quien honra a su padre expía sus pecados» —hemos leído en la primera lectura de la misa—; como el que atesora es quien da gloria a su madre. Quien honra a su padre recibirá contento de sus hijos, y en el día de su oración será escuchado. Quien da gloria al padre vivirá largos días, obedece al Señor quien da sosiego a su madre» (Sir 3,2-6). Cada vez que leo este texto del Antiguo Testamento que hemos proclamado en esta celebración me emociono. Es un fragmento que nos hace pensar en nuestros padres, y en san José, y en todas las personas que, de un modo u otro, nos han obsequiado con su paternidad: pienso ahora en el santo Padre, el queridísimo Benedicto XVI. Por encima de todo, nos lleva a pensar en Dios nuestro Señor, que es nuestro Padre y de quien procede toda paternidad. Nace, entonces, hacia todos ellos, un sentimiento de gratitud y de deuda y un afán renovado de corresponderles.

Hermanos míos, estos sentimientos de filiación y de paternidad son espontáneos en todo hombre bien constituido, sean las que sean sus creencias; forman una parte decisiva de su persona, y definen los más fuertes deberes y derechos que van a regir su existencia cotidiana en la tierra: son los lazos de la familia. En efecto, la familia es el ámbito necesario en el que cada uno nace, y en el que está llamado a crecer, a vivir y a morir, y cuando carece de ese ámbito la persona humana fácilmente no llega a realizarse en plenitud. Volvamos la mirada a san José. Ciertamente no pudo dedicarse a «sus cosas», puesto que la familia que Dios le confió no se lo permitió. Pero ¿acaso no fue feliz, felicísimo? ¿Acaso no se realizó plenamente, también como hombre?

Vivimos unos tiempos en que está difundida una gran sensibilidad por la libertad. Y, efectivamente, como declaró el concilio Vaticano II, la libertad de las conciencias es un derecho fundamental de todo hombre. La libertad es un gran don de Dios, que nos permite autodeterminarnos, buscar y decidirnos con las luces de nuestra conciencia recta y por nosotros mismos, por lo que descubrimos que verdaderamente vale la pena querer. La libertad nos hace capaces, sobretodo, de comprometernos por el bien, y de amar; y dar, así, sentido a nuestra vida.

La cultura moderna ha hecho este maravilloso redescubrimiento de la libertad. Además, el extraordinario desarrollo cultural, científico, económico, técnico que se ha logrado en los últimos siglos, ha llevado a abrir cada día nuevas posibilidades a la libertad humana, a superar barreras, esclavitudes, que antes aherrojaban al hombre. Es verdad que hay, todavía,

amplios estratos de la población a los que no alcanza ese desarrollo, esas libertades de que gozamos en algunos lugares privilegiados. Sentimos estos días, por ejemplo, el zarpazo del dolor por los trágicos sucesos de Haití: más allá del desastre natural, por las carencias que vemos en aquel pueblo, al que no ha llegado aun nuestro desarrollo humano.

De entre estas conquistas del hombre moderno, una muy importante ha sido el efectivo reconocimiento de la libertad de las conciencias en el ámbito de la convivencia política. No ha sido una conquista fácil. Ha habido que vencer fuertes resistencias, a menudo con grandes sufrimientos y después de pasar por experiencias erradas de muy diferente signo.

Tal vez por eso, el hombre moderno sale de ese esfuerzo por emanciparse excesivamente marcado por esas luchas, y rechaza cuanto pueda suponer algún límite a su completa autonomía individual. De esta forma, no quiere saber nada con la búsqueda de la verdad, que tilda de fanatismo. Se revela locamente contra Dios, a quien ve equivocadamente como contrario a la libertad. Este mismo movimiento laicista —iconoclasta— que vivimos hoy, termina por destruir hasta la misma familia, con todos sus vínculos: los matrimoniales, los paterno-filiales y de otro signo. Se trata de una gran utopía de nuestros días: como si la felicidad pueda venir de un individualismo salvaje, que no quiere saber nada de compromisos. Es una utopía y un engaño: ni el individuo desvinculado de deberes con los otros, ni la colectividad que se configura sobre el individualismo —en la que todo lo ha de suplir el Estado—, pueden subsistir.

Por el contrario, la familia tiene un dinamismo que le es propio, como un ser vivo. Nace cuando los esposos se casan. En el *Catecismo de la Iglesia católica* leemos que «un hombre y una mujer unidos en matrimonio forman, con sus hijos, una familia. Esta disposición es anterior a todo reconocimiento por parte de la autoridad pública: se impone por ella misma». El matrimonio pertenece al plan eterno y salvífico de Dios, como se lee en los Evangelios y en el Antiguo Testamento, y la familia que de él se origina participa también de esa providencia divina.

En la boda se festeja el nacimiento de la familia soberana, de la única comunidad humana capaz de generar las primeras y primigenias identidades personales, es decir, aquellos aspectos o dimensiones relacionales que la persona llevará consigo a lo largo de su vida, porque en ellas y a través de ellas el hombre vive su semejanza con Dios.

Ya veis que lo que está en juego con la familia es muy importante; vital, podríamos decir, para la humanidad y para su futuro. No sólo por el hecho de que en la familia se encuentra el ámbito más adecuado para el crecimiento y la maduración personal; ni tan sólo el que allí se quiera a las personas —hijos, abuelos, hermanos...— no por lo que tienen sino por lo que son, porque son de la misma familia, de la misma sangre; ni tampoco

porque se trata del lugar donde los más desfavorecidos y los más pequeños son más cuidados y mejor protegidos. No estamos ante una realidad meramente sociológica, ante un modo más de organizarse las personas. Estamos ante la realidad de un diseño divino que es el más adecuado para las personas, ante una institución con consistencia, ante algo que, por pertenecer también al ordenamiento natural, es posible percibir como lo mejor para estructurar con solidez nuestra sociedad.

No podemos ignorar, sin embargo, que, como en todas las realidades humanas, también en la institución familiar se dan dificultades, dolores y sufrimientos. Pero esto no invalida su fuerza y su necesidad, al contrario, nos estimula a proteger la familia. Aunque en algún momento nos sea de difícil percepción, todo lo que hacemos por la familia redundará en beneficio de toda la sociedad.

Por eso, la Iglesia, cuando recuerda que el matrimonio es un compromiso de suyo indisoluble que ha de estar abierto a los hijos, está protegiendo al individuo, que sin la familia queda frustrado. Y cuando los cristianos defienden la institución familiar en la cultura y en las leyes, están llevando a cabo un gran acto de solidaridad, de justicia, con todas las personas, y también de responsabilidad con la colectividad a la que pertenecen. No están imponiendo unos deberes religiosos a nadie.

Es hora, de que, asumiendo los grandes valores alcanzados en nuestro tiempo, y precisamente este nuevo sentido más intenso de la libertad, los cristianos, primero, y con nosotros muchas personas de buena voluntad, digamos al mundo claramente, a nuestro alrededor, que nuestra elección es la familia, y que esa elección responde plenamente a la honda verdad del hombre.

¿Y cómo podemos decirlo a este mundo nuestro que nos rodea, donde todo parece ir en dirección contraria, donde parece que se ridiculizan estas verdades? Ciertamente se trata de un empeño que nos supera y para el que necesitamos en primer lugar rezar, apoyarnos en la omnipotencia de Dios, que es el Señor de la historia. Pero también, es preciso que nos convenzamos de que la familia es el verdadero, el mejor, camino para la realización de la persona; y, por tanto, que lo asumamos con todas sus consecuencias: el noviazgo limpio, el compromiso matrimonial vivido de lleno hasta la muerte; el respeto a la vida que nace de esa unión y, luego, su conservación hasta el declive y la muerte naturales; el respeto a las obligaciones que se siguen con los hijos —educativas, por ejemplo—, y con los padres cuando llegan a la ancianidad.

La familia es una realidad maravillosa, que Dios ha creado con el hombre mismo, y que es reflejo de Dios mismo, el cual —por más que afirmemos que es uno— no es un ser solitario, sino un ser amoroso que vive en comunión. Como nos recordó Benedicto XVI al titular de esa manera una de

sus encíclicas, *Deus caritas est*, ‘Dios es amor’, y un ser amoroso no puede estar solo, necesita alguien que le ame y alguien a quien amar. En Dios la Trinidad de personas, Padre, Hijo y Espíritu Santo, nos habla de comunión, de relación amorosa, y esa es la esencia de la familia. Por tanto, si lo entendemos bien, podemos afirmar que Dios es familiar, que en Él está el modelo de lo que es y de lo que debe ser la familia humana.

Y esa relación amorosa se parece a la familia más de lo que quizá pensamos, hasta el punto de que de manera análoga a como del amor del Padre y del Hijo procede el Espíritu Santo, del amor de los esposos proceden los hijos. Podríamos decir que el amor tiene tanta fuerza, es una capacidad generadora tan grande, que el fruto de ese amor es personal: en Dios es el Espíritu Santo; en las familias humanas, los hijos.

Jesús, además, ha querido encarnarse y vivir como uno de nosotros, en una familia: Jesús ha santificado con su presencia la institución familiar del mismo modo que con su presencia en Caná santificó también el pacto matrimonial.

Pidamos a Dios nuestro Señor y a la Sagrada Familia de Nazaret que nos ayuden a entender el lugar capital que ocupa la familia, siempre y en todo lugar, ayer como hoy —y mañana—, en la vida de las personas y de los pueblos.

HOMILIA

en l'ordenació presbiteral dels diaques Mn. Joan Maria Ferrer i Antoni Rosario. Catedral, 24 de gener de 2010

Benvolgut Capítol de la Catedral, rector del Seminari, preveres concelebrants i diaques; benvolgut Joan Maria i Antoni. Pares, familiars i amics dels ordenants, benvolguts germans i germanes en el Senyor,

Amb gran alegria celebrem a la Catedral aquesta eucaristia en la qual conferiré l'ordenació presbiteral a dos germans nostres, Antoni Rosario i Joan Maria Ferrer.

Ja us podeu imaginar la gran joia que és poder ordenar dos nous preveres en aquest Any Sacerdotal, i més avui, en què celebrem ja la missa de la Conversió de sant Pau, l'apòstol que va iniciar a les nostres terres la predicació de la bona nova de Jesús. Una vegada més vull, en començar aquesta homilia, demanar al Senyor que continuï afavorint-nos amb la seva gràcia perquè vinguin els fruits que tots esperem: que es continuïn desvetllant vocacions al presbiterat i al diaconat, junt amb vocacions a la vida consagrada. Demanem també vocacions de laics que ajudin en missions pastorals, i que tots els laics visquin la vocació baptismal amb un compromís

ferm. Preguem perquè hi hagi famílies cristianes que donin testimoniatge davant del món del seu compromís i de la fe cristiana i tinguin en gran honor que Déu els demani fills per a servir els germans. Necessitem que les nostres famílies siguin famílies cristianes, que hi hagi moltes famílies cristianes, perquè d'allí sortiran els fruits de santedat i les vocacions de lliurament total que l'Església i el món necessiten.

Acabem d'escoltar les paraules que Jesús va llegir aquell dia a la sinagoga del seu poble: «L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, ja que ell m'ha ungit per portar la bona nova als desvalguts, m'ha enviat a proclamar als captius la llibertat, i als cecs el retorn de la llum, a deixar en llibertat els oprimits i a proclamar l'any de gràcia del Senyor» (Lc 4,14). I Jesús va dir que aquestes paraules d'Isaïes es complien en ell.

Avui, en aquesta Catedral, un cop més, les paraules de Crist trobaran ple compliment. Mitjançant la imposició de les mans per la meua part com a bisbe i la pregària consecratòria, l'Esperit Sant vessarà la unció sacerdotal sobre aquests dos diaques, els conformarà amb Jesucrist, cap de l'Església, i els enviarà a predicar amb autoritat la paraula de Déu, a administrar els sagraments. Identificats sacramentalment amb Crist, summe i etern Sacerdot, aquests nous ministres del Senyor es podran aplicar d'aquí a uns moments, amb tota veritat, les paraules d'Isaïes: l'esperit del Senyor reposa sobre meu, ja que m'ha ungit per anunciar la bona nova als desvalguts.

Durant aquest Any Sacerdotal hem meditat moltes vegades que el nostre sacerdoci és estar configurats amb Crist. Com deia Joan Pau II en una de les cartes que escrivia als preveres amb motiu del Dijous Sant, «la vocació al sacerdoci és [...] vocació a oferir *in persona Christi* el seu sacrifici, gràcies a la participació del seu sacerdoci» (Carta 17/03/1996, 5). Com diu el concili Vaticà II, els preveres, en efecte, són «col·laboradors de l'orde episcopal, a fi de realitzar bé la missió apostòlica encomanda per Crist» (PO 2). En el vostre cas, per ajudar-me en la missió que se m'ha encomanat a l'arxidiòcesi de Tarragona.

Però cal recordar que, encara que el Senyor confia a cada prevere un encàrrec precís en l'economia general de la Salvació, el sacerdoci ministerial, en la seva realitat profunda, està ordenat al bé espiritual de tota l'Església. Com ho afirma el Sant Pare, «a més de les tasques que són l'expressió del ministeri sacerdotal, queda sempre, en el fons de tot, la realitat mateixa del "ser capellà"»: sacerdot per a tots i en tot moment, precisament en la missió i a través del compliment de la missió confiada a cadascú.

El sacerdot, cada sacerdot, animat per la caritat de Crist ha de fer més gran el seu cor fins abraçar totes les ànimes; ha d'estar disposat a sacrificar-se per cada una d'elles, a semblança del Bon Pastor, que dona la vida per les ovelles; ha de «gastar-se» amb alegria per la glòria de Déu i en

servei de tots, sense posar límits a la seva entrega. I tot això, en virtut de l'especialíssima identificació sacramental amb Jesucrist que es dona en el sagrament de l'orde: una realitat tan viva i profunda que l'afecta en tot el seu ésser: som sacerdots, en tot moment sacerdots.

La primera lectura ens narra aquella gran reunió de la gent que havia tornat a Jerusalem de l'exili de Babilònia i que, dividida en grups, escoltava amb atenció el llibre de l'Aliança que proclamava Esdres i que els levites anaven explicant. Tots es van omplir d'alegria, van plorar d'emoció i ho van celebrar després, per disposició del governador Nehemies, amb menjar i beguda i una gran festa. És un clar cas de «nova evangelització», perquè els qui havien nascut a l'exili no tenien cap formació religiosa.

Tant en el cas de la sinagoga de Natzaret com aquell dia a Jerusalem, en els dos casos es tracta d'una comunitat que es reuneix i escolta la paraula de Déu, explicada en un cas per Jesús mateix, i en un altre pels levites o catequistes.

La predicació dels sacerdots ha de constituir un veritable aliment espiritual per als fidels. El Concili amonesta: «El preveres [...] tenen sempre l'obligació d'ensenyar, no pas la pròpia saviesa, ans la paraula de Déu, i de convidar tothom amb insistència a la conversió i a la santedat» (PO 4). Meditem aquesta última frase: «Convidar tothom amb insistència a la conversió i a la santedat.» Hauríem de detenir-nos en cada paraula d'aquest brevíssim text, perquè en el seu conjunt presenta un aspecte característic del ministeri sacerdotal: la força amb què el sacerdot fa ressonar en les ànimes el ressò de l'amorosa crida de Déu a la santedat; la fe amb què ha d'informar la seva predicació, fent-la vibrar en una crida urgent a la conversió; l'ambició santa, que és, al mateix temps, esperança i humilitat, que ha de saber despertar les criatures, fins aconseguir que s'obrin a l'ideal de la plena comunió de vida amb Déu. No podem reduir la importància d'aquestes fites, perquè d'elles depèn l'autenticitat de la vida cristiana. Ser cristià exigeix la santedat. La plenitud de la caritat (cf. LG 40) no és quelcom facultatiu, sinó l'única resposta adequada a la crida divina precisa rebuda en el baptisme: «Aquesta és la voluntat de Déu: que visqueu santament», diu sant Pau als de Tessalònica (1Te 4,3).

Molt estimats Antoni i Joan Maria, que us disposeu a rebre l'ordenació sacerdotal: penseu com n'és, d'exigent, i al mateix temps exultant i encisador, el ministeri de la Paraula, que ja esteu exercint, com a diaques, des de fa temps. Feu vostra la reflexió de sant Gregori el Gran: «S'ensenyà amb autoritat quan primer es fa i després es diu» [*Moralia*, 23, 24 (PL 76, 266)]. Per estar en condicions de convidar a tots, amb insistència, a la conversió i a la santedat, cal que la vostra paraula vagi sempre precedida d'una conversa constant amb Déu, d'una recerca de la santedat apassionada i personal.

L'objectiu que ens assenyala la paraula de Déu és altíssim. Però el Senyor mateix ens concedeix els mitjans adequats per a satisfer les seves exigències: la santedat és fita i també do. Cal alimentar els fidels amb la Paraula i santificar-los amb els sacraments. Aquest aspecte del ministeri sacerdotal és el que il·lumina sobretot la identitat del sacerdot.

Cada aspecte del ministeri sacerdotal ens situa davant l'exigència fonamental de reproduir íntegrament en la nostra vida la identitat teològica del sacerdoci ministerial que se'ns ha conferit. Com també se'ns ha recordat en aquest Any Sacerdotal, els preveres som, en l'Església, una representació sacramental de Jesucrist, cap i pastor, i estem cridats a prolongar la presència de Crist, únic i gran pastor, actualitzant el seu estil de vida, que s'ha de fer com una transparència seva enmig del ramat que se li ha confiat.

Això significa que el sacerdot no ha d'atraure l'atenció dels fidels sobre ell mateix, sinó tractar de convertir-se en «transparència de Crist», com deia sant Joan Maria Vianney, el sant Rector d'Ars, model de sacerdot. Ahir vam assistir amb emoció a Mataró a la beatificació de Mn. Josep Samsó Elies, que ha de ser per a nosaltres també un model de sacerdot zelós, gran catequista, rector de parròquia que dóna la vida i perdona els botxins. A la nostra arxidiòcesi tenim també un bon nombre de preveres sants, models per a vosaltres.

La lectura de la carta de l'apòstol als cristians de Corint em porta finalment a parlar d'unitat, de comunió. Sant Pau parla d'un cos orgànicament unit i viu. És molt expressiva la comparació d'una societat o una comunitat amb el cos humà. També podríem parlar d'una orquestra, o una coral, o un equip esportiu, o una família: en totes aquestes realitats hi ha diversitat de serveis i missions i unitat en la finalitat comuna.

Però la motivació que ens dóna Pau no és només d'eficàcia social, sinó teològica: si estem units a l'Església no és per raons sociològiques o psicològiques ni per eficàcia d'empresa, sinó perquè hem estat batejats en un mateix Esperit, som el cos de Crist i és Déu qui ha distribuït en l'Església els ministeris d'apòstols, profetes o mestres.

Vosaltres dos, Antoni i Joan Maria, heu arribat al sacerdoci i us incorporeu al presbiteri de la nostra arxidiòcesi per camins diferents. Actualment, en les nostres comunitats, siguin parroquials o religioses, hi ha un admirable reverdir de diversos ministeris, de clergues i de laics, d'homes i dones, dins el clima de coresponsabilitat i participació que ha impulsat el Vaticà II en els diversos camps de la vida eclesial: la doctrina, la celebració litúrgica, la caritat servicial i la direcció i autoritat. Per això va també per a nosaltres la consigna que Pau ens dóna: la unitat.

La diversitat, si està conjugada per Crist i el seu Esperit, no divideix, sinó que uneix i enriqueix, i contribueix a la construcció d'una comunitat que sigui en veritat signe de Crist en el món, unida i animada pel mateix

Esperit. No pot un membre del cos actuar per compte propi, en contra de la coordinació i del projecte de tot el cos.

Nehemies (laic) i Esdres (sacerdot) ens donen un bon exemple de cooperació entre tots els estaments d'una comunitat, en aquest cas per a la «re-evangelització» del poble, amb l'explicació de la paraula de Déu. Joan Maria i Antoni, sigueu elements d'unió, de comunió. Tingueu un cor gran, per a estimar a tots, per a ajudar a tots, per a col·laborar amb tothom.

Felicito de tot cor els pares, germans, parents i amics dels nous preveres. I al mateix temps us animo a no deixar de pregar per ells. Pensareu que són ells els qui han de pregar per vosaltres, i així ho faran cada dia. Però no oblideu que ells necessiten constantment la vostra oració per a complir dignament la missió que se'ls ha confiat. Aquest és el millor regal que els podeu fer.

Ho demanem especialment per la intercessió de la Mare de Déu, mare de Jesucrist, gran i etern sacerdot. A ella encomanem amb tot el nostre afecte Mn. Antoni i Mn. Joan Maria: que la seva protecció maternal els acompanyi sempre.

PRESENTACIÓ

de les Actes del Congrés Pau, Fructuós i el Cristianisme Primitiu a Tarragona (segles I-VIII)

Em plau presentar les Actes del Congrés Internacional Pau, Fructuós i el cristianisme primitiu a Tarragona (segles I-VIII) celebrat a la ciutat de Tarragona del 19 al 21 de juny de 2008.

Aquest Congrés es va desenvolupar en el marc de l'Any Jubilar de Sant Fructuós (21 de gener de 2008 - 25 de gener de 2009) concedit pel papa Benet XVI a l'arxidiòcesi de Tarragona en commemoració del 1750 aniversari del martiri de sant Fructuós, bisbe, i dels seus diaques Auguri i Eulogi a l'amfiteatre de Tarragona el 21 de gener de l'any 259 dC.

El Congrés va ser organitzat per l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós, de l'Arquebisbat de Tarragona, i va tenir el suport de la Facultat de Teologia de Catalunya (Barcelona) i de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

La història de l'Església de Tarragona és llarga i fecunda. El primer testimoni escrit de la comunitat cristiana de Tàrraco són les Actes del martiri de sant Fructuós, bisbe, i dels seus dos diaques Auguri i Eulogi, que va succeir el 21 de gener de l'any 259 dC amb motiu de la persecució decretada pels emperadors Valerià i Gal·liè. Les actes del seu martiri, autèntiques, són les més antigues de la península Ibèrica i constitueixen el primer document escrit sobre el cristianisme hispànic.

La passió de Fructuós manifesta una Església organitzada jeràrquicament —l'episcopat de Fructuós, el diaconat d'Auguri i Eulogi i el lectorat d'Augustal— i sòlidament arrelada en la Tàrraco romana. Cinquanta-cinc anys després del martiri del bisbe Fructuós, l'any 314, un bisbe de Tàrraco enviava dos delegats seus —Probaci i Castori— al concili d'Arle.

La necròpolis de Tarragona conserva una inscripció fúnebre que data de l'any 325, i el grandiosos mausoleu funerari de Centcelles, de la segona meitat del segle IV, conté un mosaic en cúpula amb clara iconografia bíblica. L'any 384 l'arquebisbe Himeri consulta al papa Damas alguns dubtes sobre afers de disciplina eclesiàstica. Mort aquest, li contesta el seu successor, el papa Sirici, l'11 de febrer de l'any 385. Es tracta de la primera decretal que un Papa dirigeix a un bisbe de l'Església llatina. Apareix, per tant, l'estructura provincial de la Tarraconense i, fins i tot, la primacia a nivell peninsular. Les dades històriques i els càlculs sobre una base epigràfica mostren que la comunitat cristiana de Tàrraco era, al segle IV, una de les més nombroses de la península Ibèrica. La situació estratègica de Tarragona —pas obligat que unia la península amb Roma— fa pensar que la introducció del cristianisme a Tàrraco vindria d'un temps anterior a la primera dada històrica que, a través de la passió de Fructuós, coneixem d'aquesta comunitat cristiana.

L'Església de Tarragona estima i afirma la venerable tradició de la predicació de l'apòstol Pau en aquesta ciutat, i la considera un fet històric altament probable. Una petita capella del segle XIII, situada avui a l'interior de l'edifici del Seminari Pontifici i construïda sobre una roca, a l'acròpolis de la ciutat, evoca l'estada de Pau a Tàrraco i les primeres paraules evangèliques que s'hi van pronunciar. Posteriorment, a inicis del segle VIII, l'arquebisbe de Tarragona, sant Pròsper, després de salvar les relíquies de sant Fructuós arran de la invasió islàmica, va fugir a Itàlia, on va ser bisbe de Reggio Emilia. Allí, després de la seva mort, va ser venerat com a sant, i l'ofici litúrgic a ell dedicat explica que va ser un dels successors de sant Pau. Aquest és el document més antic, d'entre els segles VIII-IX, produït a Itàlia, en el qual apareixen junts sant Pau i Tarragona i, al rerefons, les relíquies de sant Fructuós.

El Congrés va assolir el repte d'obrir nous camins en la investigació històrica i científica sobre aquesta qüestió apassionant: el viatge apostòlic de Pau a Hispània anunciat per Pau mateix en el capítol 15 de la Carta als romans, els inicis del cristianisme a Tàrraco, i amb sant Fructuós el posterior desenvolupament de la comunitat cristiana més antiga de la península Ibèrica.

La inauguració del Congrés va coincidir providencialment amb l'inici de l'Any de Sant Pau convocat pel papa Benet XVI a tota l'Església universal

en ocasió del bimil·lenari del naixement de l'Apòstol de les nacions (28 de juny del 2008 - 29 de juny del 2009). Desitjo que la publicació d'aquestes Actes contribueixin en les futures recerques entorn de la vida de Pau, la seva activitat evangelitzadora i els seus escrits.

Dono les gràcies de cor a tots els qui van fer possible aquest important Congrés i als qui, amb dedicació i cura, han possibilitat l'edició de les Actes, que queden com el final d'un treball ben fet. Gràcies a tots.

Tarragona, 21 de gener de 2010

ALS QUATRE VENTS

275. EN COMENÇAR L'ANY 2010

3 de gener de 2010

En les seves converses amb Joseph Ratzinger, que van donar origen al llibre *Déu i el món*, el periodista Peter Seewald es fa ressò d'una aproximació imaginativa a la història de l'univers. En ella es compara l'edat de la Terra amb la durada d'un any. Segons aquest model, l'1 de gener hauria sorgit la Terra; el primer peix apareixeria el 27 de novembre; els dinosaures el 12 de desembre; els mamífers el 27 d'aquest mes... i l'home el 31 de desembre. L'actual Papa respon a aquesta observació dubtant d'aquestes xifres, només estimatives, però afegeix que la successió cronològica coincideix amb el que diu la Bíblia sobre l'ésser humà, que apareix al final com per a completar la creació i dominar-la. Assenyala també Benet XVI que el centre de la història és el naixement de Crist, ja que el Fill de Déu ve al món en el temps.

Al començament d'un nou any, el 2010, em permeto reflexionar sobre la importància del temps en el cristianisme. N'hi hauria prou a veure que el calendari de moltes nacions compta els anys a partir del naixement de Jesús a Betlem, que va marcar un abans i un després en la vida del món. Però hi ha moltes més proves de la importància que l'Església concedeix al pas dels dies, i un d'ells és aquest ritme setmanal en la celebració dels diumenges com a Dia del Senyor i en la rotació anual de les tèmposes en les quals es contempla la realitat de la nostra fe: l'Advent i el Nadal, la Quaresma i la Pasqua a través del fil conductor discontinu que la litúrgia anomena *temps ordinari*. En efecte, el temps ordinari és el que ocupa la major part de l'any litúrgic, de la mateixa manera que les activitats ordinàries omplen la major part de la nostra vida. Això té un significat: la vida ordinària té una importància que, paradoxalment, podríem anomenar extraordinària, perquè per als qui estimen Déu, tot el temps és un regal i una oportunitat.

Els focs artificials de cap d'any duren poc: el que triguen a apagar-se les bengales que il·luminen la nit. El que queda és la nostra voluntat de començar un nou any per a glòria de Déu i servei als altres. Aquesta és la clau de la nostra felicitat.

Us he desitjat bon Nadal i avui em permeto felicitar-vos l'any acabat d'estrenar. Podem prendre'l com un canvi de calendari sense més transcendència, o com un canvi més profund. Que acollim amb il·lusió i responsabilitat aquest temps nou, i que ho fem de la mà de la Mare de Déu, amb la festa de la qual s'inaugura el calendari. Que ella ens protegeixi i ens condueixi, a través de les alegries que vindran i de les penes, si n'hi ha, cap a l'amor del seu Fill, alfa i omega de la història i de les nostres pròpies vides.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

276. JESÚS ES BATEJA

10 de gener de 2010

El diumenge següent al dia de Reis, primer del temps ordinari, l'Església celebra el Baptisme del Senyor, una festa que ens duu a contemplar la missió de Crist des dels mateixos començaments de la seva vida pública als 30 anys. La iconografia representa l'escena: Jesús a la llera del Jordà és batejat per Joan, l'últim dels profetes, que en la seva indignitat sembla donar-li el relleu com a anunciador del Regne. Mentre Joan el bateja, després d'excusar-se, s'obren els cels i s'escolta la veu del Pare en testimoniatge del seu Fill molt estimat.

L'aigua dels rius sempre ha tingut un simbolisme purificador. El Nil, el Ganges, l'Eufrates, el Tigris... amb el fluir continu permeten les ablucions religioses. El Jordà, que enllaça, a través de 150 quilòmetres, Galilea amb el mar Mort, va ser el riu escollit per Jesús per a aquesta purificació que de fet no calia.

Joan predicava un baptisme de penitència per a la remissió dels pecats i la preparació per a l'arribada del Messies. I, per sorpresa seva, veu Jesús a la cua dels pecadors, com si necessités perdó aquell qui és Déu mateix. «Sóc jo el qui necessita ser batejat per tu, i tu véns a mi!», es queixa Joan. «Deixa'm fer, ara. Convé que complim d'aquesta manera tot el que Déu vol», li respon Jesús amb paraules misterioses.

Benet XVI, que inicia el seu llibre *Jesús de Natzaret* amb un capítol dedicat al baptisme del Senyor, constata que la interpretació d'aquestes paraules està lligada a la passió i mort de Jesús a la creu. El Salvador es posa a la cua dels pecadors per a carregar a les seves espatlles els pecats del món, per a oferir la seva vida en redempció de tots.

Quan Joan Pau II, en un document de l'any 2002, va afegir als misteris del sant rosari els cinc de la Llum, va escollir com a primer el baptisme en el Jordà, i assenyalava el seu caràcter trinitari veient com entra en joc l'acció de les tres persones: mentre Crist entra a l'aigua, «la veu del Pare el proclama Fill predilecte, i l'Esperit descendeix sobre seu per a investir-lo de la missió que li espera.»

També per a nosaltres el baptisme té signe de missió. Els cristians, pel baptisme, hem estat configurats fills de Déu i som cridats a l'apostolat, a dur la bona nova de Crist a totes les gents, segons el manament del Senyor ressuscitat quan diu als seus deixebles que vagin per tot el món i «bategin en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant» (Mt 28,19).

Que es noti que hem estat batejats! Que no se'ns assequi l'aigua del baptisme en el nostre actuar diari. Que les persones que ens coneixen puguin dir: aquest és un home o una dona de pau, és persona que respecta i estima, té fe i segueix els passos de Crist.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

277. A LA RECERCA DE LA UNITAT PERDUDA

17 de gener de 2010

Aquest any és inevitable relacionar la tradicional celebració al gener de l'Octavari per la Unitat dels Cristians amb les notícies sobre l'acolliment prestat per l'Església catòlica a sectors crítics de l'Església anglicana. Un observador superficial dels esdeveniments podria preguntar: ¿Aquest és el tipus d'unitat dels cristians que vol l'Església catòlica, el que en termes d'economia podria anomenar-se una absorció?

De seguida intentaré explicar-vos què volem dir quan parlem de la unitat dels cristians, però abans em permetré respondre a la hipotètica qüestió anterior assenyalant que aquí no s'ha produït una espècie d'absorció doctrinal, ni una conquesta de voluntats, sinó una obertura de les portes de l'Església catòlica a persones que lliurement, per motius de consciència, hi trucaven. Prova del caràcter amistós que ha tingut la decisió de Benet XVI de promoure uns «ordinariats personals» que acullin aquests conversos anglicans és la cordial entrevista posterior al Vaticà de l'arquebisbe de Canterbury —màxima autoritat anglicana— amb el Papa.

La doctrina ecumènica, un dels grans fruits del concili Vaticà II, ensenya que l'Església instituïda per Crist sobre el fonament de Pere i els Apòstols, ha de ser una, i que, com ho repetia Joan XXIII, «el que ens uneix és molt més gran que no pas el que ens separa».

Qualsevol analista de la història reconeix que les dificultats per a recuperar la unitat perduda després del primer mil·lenni obeeixen a raons històriques i sociològiques tant o més que no pas les doctrinals. Aquesta és una afirmació de Joan Pau II especialment clara pel que fa a l'Església ortodoxa.

A Tarragona, les relacions amb ministres i fidels d'aquesta Església, implantada sobretot a l'Est d'Europa, són excel·lents. I amb les Esglésies derivades de la Reforma hi ha també un respecte que cada dia ha de fructificar en un major acostament i col·laboració. Com arribarem a això? A través del cor de Crist i del manament suprem de la caritat, un amor que ha de començar a l'interior de l'Església catòlica mateixa. ¿És concebible que treballem per l'ecumenisme sense esforçar-nos abans per a comprendre i estimar les diferents sensibilitats i carismes que coexisteixen en el si de les nostres comunitats? El nostre primer objectiu ha de ser la pròpia conversió i estimar amb obres i de veritat.

El cardenal vietnamita Nguyen van Thuan observava: «Quan s'entra en un convent, en un centre diocesà o a les nostres oficines (ell treballava a la cúria quan va escriure això), no sempre es troba aquest art que fa el cristianisme bonic i atractiu. Es troben, per contra, cares tristes i avorrides a causa de la rutina de cada dia. No dependrà també d'això la nostra manca de vocacions i l'escassa incidència del nostre testimoniatge?»

La unitat de l'Església és un gran objectiu per a tots, només assolible amb la pregària i amb una actitud d'obertura als altres, per allunyats que semblin, començant pels més propers.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

278. LA CLASSE DE RELIGIÓ A L'ESCOLA

24 de gener de 2010

Els propers dies s'inicia a Catalunya la preinscripció dels alumnes per al curs escolar 2010-2011. Els pares i mares han d'inscriure els seus fills al col·legi o centre educatiu que desitgin —o en el que l'Administració educativa els ho permeti de fer—, i també hauran de decidir, entre altres coses, si volen que els seus fills rebin classe de religió catòlica. Tant l'elecció del col·legi com l'opció per la classe de religió són decisions molt importants que marcaran, sens dubte, la vida d'aquests nens i joves.

M'agradaria aportar algunes idees perquè els pares i els alumnes puguin valorar, amb coneixement de causa, la importància de l'assignatura de religió en el currículum escolar, tenint molt clar que en l'actualitat la classe

de religió no és una matèria obligatòria, com a vegades equivocadament o malintencionadament es diu, sinó una assignatura opcional. Sí que és obligatori, en canvi, que tots els centres educatius ofereixin i facilitin la possibilitat de cursar l'assignatura de Doctrina i moral catòlica (així s'anomena la classe de religió).

Aporto breument algunes raons per a fer veure la importància que té que els alumnes rebin a les escoles, en tots els seus nivells educatius, l'ensenyament de la religió.

L'ensenyament religiós escolar proporciona una informació cultural i històrica de primera magnitud, imprescindible per a comprendre la cultura en què es mou l'alumne. Precisament aquest motiu va ser l'argument invocat pel Consell d'Europa per a demanar l'ensenyament de la religió a totes les escoles.

La religió té un gran poder humanitzador. L'ensenyament religiós escolar educa en els valors profunds que permeten unificar l'ésser humà i donar-li una finalitat última, que és la felicitat. S'ha dit amb encert que la religió és un factor important d'identitat personal.

La religió té una dimensió ètica i moral. Aquesta dimensió va al nucli del que és la religió en donar resposta a les principals preguntes que es fa l'ésser humà i oferir un univers de significació global a l'alumne, ja que orienta la recerca de resposta als interrogants més profunds de la persona humana.

L'ensenyament religiós escolar es presenta també com un saber científic, igual que els altres sabers que s'ensenyen a l'escola. La fe és un saber raonable que porta a tenir idees, fonamentades en la racionalitat, que són veritables certeses. Els seus continguts es tradueixen en expressions objectives de valor universal, i tot saber científic ha d'entrar en el currículum escolar.

Finalment, l'ensenyament religiós escolar desenvolupa i potencia una sèrie de possibilitats educatives en tots els alumnes: a través dels coneixements, experiències, actituds, etc. que transmet afavoreix el desenvolupament personal dels alumnes i aconsegueix metes educatives importants que d'altra manera es fan difícils d'assolir.

Tots aquests arguments no només donen suport a la convicció que l'ensenyament de la religió no és contrària a l'escola ni a les finalitats i objectius que persegueix, sinó que mostren a més que, quan falta, l'educació dels alumnes queda empobrida i incompleta, i l'escola no compleix la seva comesa de donar una formació integral.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

ACTIVITATS DEL SR. ARQUEBISBE

del mes de gener de 2010

Divendres 1

A la Catedral, acompanyat per Mons. Ramiro Moliner, nunci apostòlic a Albània, presideix l'eucaristia en la solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu.

Dissabte 2

A la presó provincial de Tarragona, acompanyat per Mn. Agustí Ayats, capellà de la presó, i d'un grup de voluntaris de la pastoral penitenciària, presideix l'eucaristia per als interns i visita la infermeria i la cuina.

Diumenge 3

A l'església parroquial de Santa Maria Magdalena del Pont d'Armentera, presideix l'eucaristia de clausura dels 200 anys del vot de poble a la Santa Creu, durant la qual administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves. A l'inici de l'eucaristia, com és costum, beneeix les típiques coques, i en acabar la celebració es venera la relíquia de la Vera Creu.

Dilluns 4

Fa una excursió amb els seminaristes.

Al vespre, a la Catedral, assisteix al concert de Nadal de l'Orquestra i Cor dels Amics de la Catedral.

Dimarts 5

Visita la comunitat cistercenca de Vallbona de les Monges.

A Rocallaura, visita les germanes de la Família Llum i Vida i l'ermitana María Dolores Bonilla.

Dimecres 6

A la Catedral, celebra l'eucaristia de la solemnitat de l'Epifania.

Dijous 7

Rep visites.

Divendres 8

Rep visites.

Dissabte 9

A Sant Sebastià, participa en la solemne eucaristia de presa de possessió de Mons. José Ignacio Munilla Aguirre com a nou bisbe de la diòcesi i a la posterior recepció.

Diumenge 10

A la Catedral, celebra l'eucaristia en la festa del Baptisme del Senyor, en la qual administra el sagrament de la confirmació a dos adults.

De dilluns 11 a divendres 15

Fa exercicis espirituals.

Dissabte 16

A la Guàrdia dels Prats, dins la visita pastoral a l'arxiprestat de la Conca de Barberà, visita l'ermita de Santa Maria dels Prats i celebra l'eucaristia estacional a l'església parroquial de Sant Jaume Apòstol.

Diumenge 17

Continua amb la visita pastoral a l'arxiprestat de la Conca de Barberà: visita Lilla, on celebra l'eucaristia estacional i administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves. A continuació, a l'església parroquial de Santa Maria la Major de Montblanc, celebra l'eucaristia estacional. Al Vendrell, assisteix a la representació dels Pastorets del Vendrell.

Dilluns 18

A la Selva del Camp, presideix la jornada de formació permanent de preveres i diaques.

A Montblanc, continua amb els actes de la visita pastoral a l'arxiprestat de la Conca de Barberà: visita l'IES Martí l'Humà, el CEIP Les Muralles, el parvulari Els Merlets i Aprodisca. Per últim, visita la residència per a gent gran Llar Conca de Barberà, on celebra l'eucaristia.

Dimarts 19

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 177 del Consell Episcopal.

Rep visites.

Dimecres 20

Rep visites.

A Barcelona, presideix la reunió interdiocesana de delegats d'ensenyament de les diòcesis amb seu a Catalunya (SIERC).

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, presideix la trobada ecumènica de pregària amb motiu de l'Octavari de pregària per la unitat dels cristians.

Dijous 21

A l'església parroquial de Sant Miquel Arcàngel de Deltebre, concelebra l'eucaristia exequial pel pare de Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic.

Rep visites.

A la Catedral, presideix l'eucaristia en la solemnitat dels sants protomàrtirs Fructuós, bisbe, i Auguri i Eulogi, diaques.

Divendres 22

A la capella del palau arquebisbal, celebra l'eucaristia amb els periodistes i representants dels mitjans de comunicació en la festa patronal de Sant Francesc de Sales.

Rep visites.

A l'església arxiprestal de l'Assumpció de Vinaròs, celebra l'eucaristia en el segon dia del trídium commemoratiu dels 400 anys de l'arribada de la relíquia de sant Sebastià.

Dissabte 23

A la basílica de Santa Maria de Mataró, concelebra la solemne eucaristia de beatificació de Mn. Josep Samsó, màrtir de la persecució religiosa de 1936.

Diumenge 24

A Valls, presideix els actes de la solemne obertura de l'Any Jubilar de la Mare de Déu de la Candela i celebra la solemne eucaristia a l'església arxiprestal de Sant Joan Baptista de Valls.

A la tarda, a la Catedral, presideix l'eucaristia durant la qual confereix l'orde del presbiterat als diaques Mn. Joan Maria Ferrer Calvo i Mn. Antoni Rosario Jové.

Dilluns 25

A la Catedral, celebra l'eucaristia en la solemnitat de la Conversió de Sant Pau, a la qual assisteixen els alumnes i professors del Col·legi Sant Pau de Tarragona.

Rep visites.

Rep Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona i president del SIMCOS; en Josep Ramon Correal, director del *Diari de Tarragona*; na Mercè Ribé, directora d'*El Punt*; na Sílvia Jiménez, directora de *Més Tarragona*, i en Dídac Bertran, delegat per als mitjans de comunicació social de l'Arquebisbat. Amb tots ells comparteix el dinar.

Dimarts 26

Rep visites.

A la casa de l'arquebisbat, presideix la reunió n. 178 del Consell Episcopal.

Dimecres 27

Rep visites.

Assisteix a l'acte d'inauguració de la nova comandància de la Guàrdia Civil a Tarragona i beneeix les noves instal·lacions.

Dijous 28

A la residència dels pares rogacionistes de Tarragona (Loreto), presideix la reunió n. 17 del Col·legi d'Arxiprestos.

Rep visites.

Divendres 29

Rep visites.

Dissabte 30

A la Catedral d'Oviedo, concelebra la solemne eucaristia de la presa de possessió del nou arquebisbe d'aquella seu, Mons. Jesús Sanz Montes.

Diumenge 31

A la Catedral, amb els religiosos i religioses de l'arquebisbat, celebra l'eucaristia en la Jornada de la Vida Consagrada.

A la tarda, en el context de la visita pastoral a l'arxiprestat de la Conca de Barberà, visita la Parròquia de Sant Joan Baptista de Vallclara, on celebra l'eucaristia estacional i visita l'Ajuntament.

Reflexió d'aquest curs: El prevere i el seu ministeri

PAUTA

de reflexió personal per a preveres

GENER 2010

A partir de la jornada del proper dilluns, 18 de gener de 2010, en què Mn. Rafael Serra Abellà, delegat diocesà per a la litúrgia, ens farà reflexionar entorn dels temes:

L'eucaristia, centre de la vida sacerdotal, font d'espiritualitat, de servei i de comunió. La presidència de la celebració eucarística i la presidència de la comunitat confiada.

PAUTA DE REFLEXIÓ:

— La celebració diària de l'eucaristia és el moment més important del dia?

- Com la prepareu, com la presidiu, com hi pregueu, com hi escolteu la Paraula, com la viviu, quin és el vostre capteniment interior i exterior?
- Amb quines dificultats i amb quina vivència presidiu les celebracions de l'eucaristia del cap de setmana? Trobeu la convenient preparació i participació dels laics de cada lloc?
- En la celebració dominical de l'eucaristia, hi ressona la vida de la parròquia i del poble-ciutat?
- Us preocupeu per aprofundir la vostra formació litúrgica?

Secretaria General i Cancelleria

NOMENAMENTS

del mes de gener de 2010

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha signat, amb data de 26 de gener de 2010, els següents nomenaments:

Mn. Joan M. Ferrer Calvo, vicari de la Parròquia de Sant Salvador del Vendrell i capellà de l'Hospital del Vendrell.

Mn. Antoni Rosario Jové, vicari de les parròquies de Santa Maria de Falset, Santa Llúcia de Bellmunt del Priorat, Sant Llorenç de Gratallops, Santa Llúcia de la Vilella Alta, Sant Joan Evangelista de Porrera, Santa Maria Magdalena de Pradell de la Teixeta i Sant Miquel Arcàngel de Torroja del Priorat.

CONVOCATÒRIA

per a la reunió n. 17 d'arxiprestos

A l'atenció dels arxiprestos

Déu vos guard,

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, convoca els arxiprestos a una reunió per al proper dia 28 de gener de 2010, dijous, a la Residència dels PP. Rogacionistes del Santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona.

ORDRE DE LA REUNIÓ

10.00: Pregària de tèrcia.

A continuació, treball.

12.00 Descans.

12.15 Continuació del treball.

14.00 Dinar i llevat taula.

TEMES A TRACTAR

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta de la reunió anterior.
2. Seguiment de la reflexió de l'Any Sacerdotal. Participació dels consells pastorals arxiprestals i parroquials.
3. Criteris a tenir en compte a l'hora de fer nomenaments parroquials.
4. Presentació, per part de Mn. Jordi Vila Borràs, delegat diocesà per a l'apostolat seglar i consiliari de l'Acció Catòlica General de l'arxidiòcesi, del nou impuls que s'està donant a l'Acció Catòlica.
5. Precs i preguntes.

Moderador: Mn. Josep Bofarull Veciana.

Rosalia Gras Minguella
Secretària general i cancellera

Tarragona, 7 de gener de 2010

COMUNICAT

de la reunió n. 177 del Consell Episcopal

Dia 19 de gener de 2010

— Informacions:

- Inici de la visita pastoral a l'arxiprestat de la Conca de Barberà.
- Augment del nombre de patrons de la Fundació Sant Fructuós.
- Compromís del *Diari de Tarragona* de publicar una pàgina setmanal d'informació religiosa, els diumenges.
- Revisió de l'estat de tramitació de convenis i obres.

— Construcció d'una nova rectoria a Vila-rodona.

— Problemàtica de l'atenció pastoral a l'arxiprestat del Priorat.

— Lloc que ha d'ocupar la Delegació diocesana d'associacions de Setmana Santa dins l'organigrama de la cúria diocesana.

— Amb l'assistència d'alguns membres de la Permanent estatal de l'Acció Catòlica, del delegat d'apostolat laïcal de la diòcesi de Tortosa i del delegat diocesà per a l'apostolat seglar, exposició de com es pot animar les parròquies a proposar l'Acció Catòlica General als seus feligresos.

Tarragona, 19 de gener de 2010

COMUNICAT

de la reunió n. 178 del Consell Episcopal

Dia 26 de gener de 2010

— Informacions:

- Inauguració de l'Any Jubilar de la Mare de Déu de la Candela de Valls, el passat diumenge dia 24 de gener.
- Ordenació presbiteral de Mn. Joan M. Ferrer Calvo i Mn. Antoni Rosario Jové, el passat diumenge dia 24 de gener.

— Preparació de les reunions previstes properament amb les permanents del Consell del Presbiteri i del Consell Pastoral Diocesà.

— L'atenció pastoral a l'arxiprestat del Priorat.

— Nomenaments:

- Mn. Joan M. Ferrer Calvo, vicari de la Parròquia de Sant Salvador del Vendrell i capellà de l'Hospital del Vendrell.
- Mn. Antoni Rosario Jové, vicari de les parròquies de Santa Maria de Falset, Santa Llúcia de Bellmunt del Priorat, Sant Llorenç de Gratallops, Santa Llúcia de la Vilella Alta, Sant Joan Evangelista de Porrera, Santa Magdalena de Pradell de la Teixeta i Sant Miquel Arcàngel de Torroja del Priorat.

— Amb l'assistència de la Sra. Marisa Jiménez, delegada diocesana per a la pastoral de joventut, i de Mn. Joan Anton Cedó, exposició de l'organització de l'acolliment dels joves d'altres països els dies previs a la Jornada Mundial de la Joventut de 2011, que se celebrarà a Madrid. Caldrà constituir un Comitè diocesà per a coordinar aquest tema. També, informació relativa a l'acolliment de la creu de les Jornades, que serà a Tarragona del 15 al 18 de maig d'enguany, i informació de l'Aplec de l'Esperit d'enguany que es farà a Terrassa el dia 22 de maig.

— Altres temes relatius al govern ordinari de l'arxidiòcesi.

Tarragona, 26 de gener de 2010

COMUNICAT

de la reunió n. 17 d'arxiprestos

Dia 28 de gener de 2010

— Seguiment de la participació dels preveres i dels consells pastorals i arxiprestals en la reflexió de l'Any Sacerdotal: a cada arxiprestat es treballa

de manera diferent, però en general el diàleg és molt enriquidor.

- Criteris a tenir en compte a l'hora de fer nomenaments parroquials: a partir dels criteris que van sortir en la darrera reunió del Consell del Presbiteri, es concreten més i se n'afegeix algun altre.
- Amb l'assistència de Mn. Jordi Vila, delegat diocesà per a l'apostolat seglar, presentació del nou impuls que s'està donant a l'Acció Catòlica. No es veu clar que s'hagin d'afegir nous grups als que ja hi ha a les parròquies. Es tracta de veure com es pot fer perquè els fidels es comprometin més a l'hora de fer visible l'esperit cristià en el món.
- Informacions:
  - Nombrosa participació en la trobada interdiocesana de preveres amb motiu de la beatificació del Dr. Samsó a Mataró, el passat dia 23 de gener.
  - Inauguració de l'Any Jubilar de la Mare de Déu de la Candela a Valls, el passat diumenge dia 24 de gener.
  - Ordenació presbiteral de Mn. Joan M. Ferrer Calvo i Mn. Antoni Rosario Jové, el passat diumenge dia 24 de gener.
  - Mostra de religiositat popular que ha muntat la Parròquia de Sant Feliu de Constantí.

Tarragona, 28 de gener de 2010

Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya

COMUNICACIÓ

del nomenament de Mons. Joan Piris Frígola, bisbe de Lleida, com a nou membre del Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials

La Santa Seu ha fet públic avui que el papa Benet XVI ha nomenat membre del Consell Pontifici de les Comunicacions Socials Mons. Joan Piris Frígola, bisbe de Lleida i actual president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la Conferència Episcopal Espanyola.

El Consell Pontifici de les Comunicacions Socials, com a organisme de la Santa Seu, té com a principal funció suscitar i sostenir l'acció de l'Església i dels fidels en les múltiples formes de la comunicació social. També vetlla perquè l'actuació dels mitjans de comunicació catòlics es correspongui realment amb la seva funció pròpia. Així mateix, entre els seus encàrrecs hi ha el d'afavorir la relació amb les associacions catòliques que treballen en el camp de les comunicacions socials.

A nivell internacional, Mons. Piris és, des de l'any 2005, membre de la Comissió Executiva del Comitè Episcopal Europeu per als Mitjans, organisme de coordinació i consulta en temes de comunicació de les Conferències Episcopals d'Europa.

Barcelona, 5 de gener de 2010

secció documental

Sant Pare

MISSATGE

per a la Quaresma 2010

«LA JUSTÍCIA DE DÉU S'HA MANIFESTAT PER LA FE EN JESUCRIST»
(cf. Rm 3,21-22)

Benvolguts germans i germanes,

Cada any, en ocasió de la Quaresma, l'Església ens convida a una sincera revisió de la nostra vida a la llum dels ensenyaments evangèlics. Aquest any vull proposar-vos algunes reflexions sobre el vast tema de la justícia, partint de l'afirmació paulina: «La justícia de Déu s'ha manifestat per la fe en Jesucrist» (cf. Rm 3,21-22).

Justícia: 'dare cuique suum'

M'aturo, en primer lloc, en el significat de la paraula *justícia*, que en el llenguatge comú implica «donar a cadascú allò que és seu», *dare cuique suum*, segons la famosa expressió d'Ulpià, un jurista romà del segle III. Això no obstant, aquesta clàssica definició no aclareix en realitat en què consisteix «allò seu» que cal assegurar a cadascú. Allò de què l'home té més necessitat no se li pot garantir per llei. Per a gaudir d'una existència en plenitud li cal quelcom més íntim que només se li pot concedir de manera gratuïta: podríem dir que l'home viu de l'amor que només Déu, que l'ha creat a imatge i semblança seva, pot comunicar-li. Els béns materials certament són útils i necessaris (encara més: Jesús mateix es va preocupar de guarir els malalts, de donar menjar a la multitud que el seguia i sens dubte condemna la indiferència que també avui provoca la mort de centenars de milions d'éssers humans per manca d'aliments, d'aigua i de medicaments), però la justícia «distributiva» no proporciona a l'ésser humà tot «allò seu» que li correspon. L'home, a més del pa i més que el pa, necessita Déu. Observa sant Agustí: si «la justícia és la virtut que distribueix a cadascú el que és seu, [...] no és justícia humana la que aparta l'home del Déu veritable» (*De civitate Dei*, XIX, 21).

D'on ve la injustícia?

L'evangelista Marc refereix les següents paraules de Jesús, que se situen en el debat d'aquell temps sobre el que és pur i el que és impur: «No hi ha res del que entra a l'home des de fora que el pugui fer impur [...]. Només allò que surt de l'home el fa impur. Perquè de dintre el cor de l'home surten les intencions dolentes que el porten a relacions il·legítimes» (Mc 7,15.20-21). Més enllà de la qüestió immediata relativa als aliments, podem veure en la reacció dels fariseus una temptació permanent de l'home: la d'identificar l'origen del mal en una causa exterior. Moltes de les ideologies modernes tenen, si ens hi fixem bé, aquest pressupòsit: atès que la injustícia ve «de fora», perquè regni la justícia n'hi ha prou

d'eliminar les causes exteriors que impedeixen la seva posada en pràctica. Aquesta manera de pensar —adverteix Jesús— és ingènua i miop. La injustícia, fruit del mal, no té arrels exclusivament externes; té el seu origen en el cor humà, on es troba el germen d'una misteriosa convivència amb el mal. Ho reconeix amargament el salmista: «Tu saps que he nascut en la culpa, que la mare m'engendrà pecador» (Sl 51,7). Sí, l'home és fràgil a causa d'un impuls profund que el mortifica en la capacitat d'entrar en comunió amb el proïme. Obert per naturalesa al lliure flux del compartir, sent dins seu una estranya força de gravetat que el porta a replegar-se en ell mateix, a imposar-se per damunt dels altres i contra seu: és l'egoisme, conseqüència de la culpa original. Adam i Eva, seduïts per la mentida de Satanàs, aferrant-se al misteriós fruit en contra del manament diví, van substituir la lògica de confiar en l'Amor per la de la sospita i la competició; la lògica de rebre, d'esperar confiat els dons de l'altre, per la lògica ansiosa de tenir i d'actuar pel seu compte (cf. Gn 3,1-6), experimentant com a resultat un sentiment d'inquietud i d'incertesa. Com pot l'home alliberar-se d'aquest impuls egoista i obrir-se a l'amor?

Justícia i 'sedaqad'

Al cor de la saviesa d'Israel trobem un vincle profund entre la fe en el Déu que «aixeca de la pols el desvalgut» (Sl 113,7) i la justícia amb el proïme. Ho expressa bé la mateixa paraula que en hebreu indica la virtut de la justícia: *sedaqad*. En efecte, *sedaqad* significa, per una part, acceptació plena de la voluntat del Déu d'Israel; per una altra, equitat amb el proïme (cf. Ex 20,12-17), en especial amb el pobre, el foraster, l'orfe i la viuda (cf. Dt 10,18-19). Però els dos significats estan relacionats, perquè donar al pobre, per a l'israelita, no és altra cosa que donar a Déu, que s'ha apiadat de la misèria del seu poble, el que li deu. No és casualitat que el lliurament de les taules de la Llei a Moisès, a la muntanya del Sinaí, s'esdevingui després del pas del mar Roig. És a dir, escoltar la Llei pressuposa la fe en el Déu que ha estat el primer a «escoltar el clamor» del seu poble i «ha baixat a alliberar-lo del poder dels egipcis» (cf. Ex 3,8). Déu està atent al crit del desgraciat i com a resposta demana que se l'escolti: demana justícia per al pobre (cf. Sir 4,4-5.8-9), per al foraster (cf. Ex 20,22), per a l'esclau (cf. Dt 15,12-18). Per tant, per a entrar en la justícia cal sortir d'aquesta il·lusió d'autosuficiència, de l'estat profund de fosc, que és l'origen de la nostra injustícia. En altres paraules, cal un «èxode» més profund que el que Déu va obrar amb Moisès, un alliberament del cor que la paraula de la Llei, per ella mateixa, no té el poder de realitzar. Hi ha, doncs, esperança de justícia per a l'home?

Crist, justícia de Déu

L'anunci cristià respon positivament a la set de justícia de l'home, com ho afirma l'apòstol Pau a la Carta als Romans: «Ara, en canvi, al marge de les obres de la Llei, s'ha manifestat la justícia salvadora de Déu. Per la fe en Jesucrist, Déu dona la seva justícia a tots els qui creuen, sense fer cap distinció, ja que tots havien pecat i vivien privats de la glòria de Déu. Ara, però, ell els fa justos purament per gràcia, en virtut de la redempció realitzada per Jesucrist. Déu ha decidit que Jesucrist, amb la seva sang, fos l'instrument de perdó per mitjà de la fe; ha mostrat així la seva justícia salvadora» (Rm 3,21-25).

Quina és, doncs, la justícia de Crist? És, en primer lloc, la justícia que ve de la gràcia, on no és l'home qui repara i es guareix a si mateix i als altres. El fet que la «propiciació» tingui lloc amb la «sang» de Jesús significa que no són els sacrificis de l'home els que l'alliberen del pes de les culpes, sinó el gest de l'amor de Déu que s'obre fins a l'extrem, fins a acceptar en ell mateix la «maledicció» que correspon a l'home, a fi de transmetre-li en canvi la «benedicció» que correspon a Déu (cf. Ga 3,13-14). Però això suscita tot seguit una objecció: ¿Quina justícia hi ha on el just mor en comptes del culpable i el culpable rep en canvi la benedicció que correspon al just? ¿Cadascú no rep d'aquesta manera el contrari d'«allò que és seu»? En realitat, aquí es manifesta la justícia divina, profundament diferent de la humana. Déu ha pagat per nosaltres en el seu Fill el preu del rescat, un preu veritablement exorbitant. Davant la justícia de la Creu, l'home es pot rebel·lar, perquè posa de manifest que l'home no és un ésser autàrquic, sinó que necessita d'un altre per a ser plenament ell mateix. Convertir-se a Crist, creure en l'evangeli, significa precisament això: sortir de la il·lusió de l'autosuficiència per a descobrir i acceptar la pròpia indignència, indignència dels altres i de Déu, exigència del seu perdó i de la seva amistat.

S'entén llavors que la fe no és un fet natural, còmode, obvi: cal humilitat per a acceptar tenir necessitat d'un altre que m'alliberi del que és «meu» per a donar-me gratuïtament al que és «seu». Això succeeix especialment en els sacraments de la penitència i de l'eucaristia. Gràcies a l'acció de Crist, nosaltres podem entrar en la justícia «més gran», que és la de l'amor (cf. Rm 13,8-10), la justícia de qui en qualsevol cas se sent sempre més deutor que creditor, perquè ha rebut més que no pas podia esperar.

Precisament per la força d'aquesta experiència, el cristià es veu impulsat a contribuir a la formació de societats justes on tothom rebi el que és necessari per a viure segons la seva dignitat d'homes i on la justícia sigui vivificada per l'amor.

Benvolguts germans i germanes, la Quaresma culmina en el Tridu Pasqual, en el qual enguany tornarem a celebrar la justícia divina, que és plenitud de caritat, de do i de salvació. Que aquest temps penitencial sigui per a tots els cristians un temps d'autèntica conversió i d'intens coneixement del misteri de Crist, que va venir per a complir tota justícia. Amb aquests sentiments, us imparteixo a tots de cor la benedicció apostòlica.

Benedictus pp XVI

Vaticà, 30 d'octubre de 2009

MISSATGE

per a la XLVII Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. 25 d'abril de 2010 - IV Diumenge de Pasqua

EL TESTIMONIATGE SUSCITA VOCACIONS

Venerats germans en l'episcopat i en el sacerdoci; benvolguts germans i germanes,

La 47 Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions, que se celebrarà el IV diumenge de Pasqua, diumenge del Bon Pastor, el dia 25 d'abril de 2010, m'ofereix l'oportunitat de proposar a la vostra reflexió un tema en sintonia amb l'Any Sacerdotal: «El testimoniatge suscita vocacions.» La fecunditat de la proposta vocacional, en efecte, depèn en primer lloc de l'acció gratuïta de Déu, però, com ho confirma l'experiència pastoral, està afavorida també per la qualitat i la riquesa del testimoniatge personal i comunitari dels qui han respost ja a la crida del Senyor en el ministeri sacerdotal i en la vida consagrada, ja que el seu testimoni pot suscitar en altres el desig de correspondre amb generositat a la crida de Crist. Aquest tema està, doncs, estretament unit a la vida i a la missió dels sacerdots i dels consagrats. Per tant, voldria invitar tots els qui el Senyor ha cridat a treballar a la seva vinya per a renovar la seva resposta fidel, sobretot en aquest Any Sacerdotal que he convocat en ocasió del 150è aniversari de la mort de sant Joan Maria Vianney, el Rector d'Ars, model sempre actual de prevere i de rector.

Ja a l'Antic Testament els profetes eren conscients d'estar cridats a donar testimoniatge del que anunciaven amb la seva vida, disposats a afrontar fins i tot la incomprensió, el rebuig, la persecució. La missió que Déu els havia confiat els implicava completament, com un incontenible «foc devorador» al cor (cf. Jr 20,9), i per això estaven disposats a lliurar al Senyor no sols la veu, sinó també tota la seva existència. En la plenitud dels temps, serà Jesús, l'enviat del Pare (cf. Jn 5,36), qui amb la seva missió donarà testimoniatge de l'amor de Déu envers tots els homes, sense distinció, amb especial atenció als últims, als pecadors, als marginats, als pobres. Ell és el testimoni per excel·lència de Déu i del seu desig que tothom se salvi. En l'aurora dels temps nous, Joan Baptista, amb una vida enterament lliurada a preparar el camí a Crist, dóna testimoniatge que en el fill de Maria de Natzaret es compleixen les promeses de Déu. Quan el veu que s'acosta al riu Jordà, on estava batejant, el mostra als seus deixebles com «l'anyell de Déu, que lleva el pecat del món» (Jn 1,29). El seu testimoni és tan fecund que dos dels seus deixebles, quan «el sentiren parlar així, van seguir Jesús» (Jn 1,37).

També la vocació de Pere, segons escriu l'evangelista Joan, passa a través del testimoni del seu germà Andreu, el qual, després d'haver trobat el Mestre i d'haver respost a la invitació de romandre amb ell, sent la necessitat de comunicar-li immediatament el que ha descobert en el seu «romandre» amb el Senyor: «Hem trobat el Messies» —que vol dir “ungit”— i el va portar on era Jesús» (Jn 1,41-42). El mateix passa amb Natanael, gràcies al testimoni d'un altre deixeble, Felip, el qual comunica amb alegria el seu gran descobriment: «Hem trobat aquell de qui van escriure Moisès, en els llibres de la Llei, i també els profetes: és Jesús, fill de Josep, de Natzaret» (Jn 1,45). La iniciativa lliure i gratuïta de Déu troba i interpel·la la responsabilitat humana de tots aquells que acullen la seva invitació a convertir-se amb el seu testimoniatge en instruments de la crida divina. Això succeeix també avui a l'Església: Déu se serveix del testimoniatge dels sacerdots, fidels a la seva missió, per a suscitar noves vocacions sacerdotals i religioses al servei del poble de Déu. Per aquesta raó vull assenyalar tres aspectes de la vida del prevere que considero essencials per a un testimoniatge sacerdotal eficaç.

Un element fonamental i reconeixible de tota vocació al sacerdoci i a la vida consagrada és l'amistat amb Crist. Jesús vivia en constant unió amb el Pare, i això

era el que suscitava en els deixebles el desig de viure la mateixa experiència, aprenent d'ell la comunió i el diàleg incessant amb Déu. Si el sacerdot és l'«home de Déu», que pertany a Déu i que ajuda a conèixer-lo i estimar-lo, no pot deixar de conrear una profunda intimitat amb ell, romandre en el seu amor, dedicant temps a l'escolta de la seva Paraula. La pregària és el primer testimoniatge que suscita vocacions. Com l'apòstol Andreu, que comunica al seu germà haver conegut el Mestre, també qui vol ser deixeble i testimoni de Crist l'ha d'haver «vist» personalment, ha d'haver-lo conegut, ha d'haver après a estimar-lo i a estar amb ell.

Un altre aspecte de la consagració sacerdotal i de la vida religiosa és el do total de si mateix a Déu. Escriu l'apòstol Joan: «Hem conegut l'amor pel fet que Jesucrist ha donat la seva vida per nosaltres. Per això, també nosaltres hem de donar la vida pels germans» (1Jn 3,16). Amb aquestes paraules, l'apòstol invita els deixebles a entrar en la mateixa lògica de Jesús que, al llarg de la seva existència, ha complert la voluntat del Pare fins al do suprem de si mateix a la creu. Es manifesta aquí la misericòrdia de Déu en tota la seva plenitud; amor misericordiós que ha vençut les tenebres del mal, del pecat i de la mort. La imatge de Jesús que a l'Últim Sopar s'aixeca de la taula, es lleva el mantell, pren una tovallola, se la cenneix a la cintura i s'inclina per a rentar els peus als Apòstols, expressa el sentit del servei i del do manifestat en tota la seva existència, en obediència a la voluntat del Pare (cf Jn 13,3-15). Seguint Jesús, el qual ha estat cridat a la vida d'especial consagració, ha d'esforçar-se a donar testimoniatge del do total de si mateix a Déu. D'aquí brota la capacitat de donar-se després als qui la Providència li confiï en el ministeri pastoral, amb lliurament ple, continu i fidel, i amb l'alegria de fer-se company de camí de tants germans, perquè s'obrin a la trobada amb Crist i la seva Paraula es converteixi en llum en el seu camí. La història de cada vocació va unida gairebé sempre al testimoniatge d'un sacerdot que viu amb alegria el do de si mateix als germans pel regne del Cel. I això perquè la proximitat i la paraula d'un sacerdot són capaces de suscitar interrogants i de conduir a decisions fins i tot definitives (cf. Joan Pau II, Exhort. Ap. postsinodal, *Pastores dabo vobis*, 39).

Per últim, un tercer aspecte que no pot deixar de caracteritzar el sacerdot i la persona consagrada és viure la comunió. Jesús va indicar, com a signe distintiu de qui vol ser el seu deixeble, la profunda comunió en l'amor: «Tothom coneixerà que sou deixebles meus per l'amor que us tindreu entre vosaltres» (Jn 13,35). De manera especial, el sacerdot ha de ser home de comunió, obert a tots, capaç de caminar unit amb tot el ramat que la bondat del Senyor li ha confiat, ajudant a superar divisions, a reparar fractures, a suavitzar contrastos i incompressions, a perdonar ofenses. El juliol de 2005, en la trobada amb el clergat d'Aosta, vaig tenir l'oportunitat de dir que si els joves veuen sacerdots gaire aïllats i tristos, no se senten animats a seguir el seu exemple. Se senten indecisos quan se'ls fa creure que aquest és el futur d'un sacerdot. En canvi, és important portar una vida indivisa que mostri la bellesa de ser sacerdot. Llavors, el jove dirà: «Sí, aquest pot ser un futur també per a mi, així es pot viure» (*Insegnamenti* I, [2005], 354). El concili Vaticà II, referint-se al testimoniatge que suscita vocacions, subratlla l'exemple de caritat i de col·laboració fraternal que han d'oferir els sacerdots (cf. *Optatam totius*, 2).

M'és grat recordar el que va escriure el meu venerat predecessor Joan Pau II: «La vida mateixa dels preveres, el seu lliurament incondicional al ramat de Déu, el seu testimoniatge de servei amorós al Senyor i a la seva Església —un testimoniatge segellat amb l'opció per la creu, acollida en l'esperança i en el goig pasqual—, la seva concòrdia fraternal i el seu zel per l'evangelització del món, són el factor primer i més persuasiu de fecunditat vocacional» (*Pastores dabo vobis*, 41). Es podria dir que les vocacions sacerdotals neixen del contacte amb els sacerdots, gairebé com un patrimoni preciós comunicat amb la paraula, l'exemple i la vida.

Això val també per a la vida consagrada. L'existència mateixa dels religiosos i de les religioses parla de l'amor de Crist, quan el segueixen amb plena fidelitat a l'evangeli i assumeixen amb alegria els seus criteris de judici i de conducta. Arriben a ser «signe de contradicció» per al món, la lògica dels quals està inspirada molts cops pel materialisme, l'egoisme i l'individualisme. La seva fidelitat i la força del seu testimoniatge, perquè es deixen conquerir per Déu renunciant a ells mateixos, continua suscitant en l'ànima de molts joves el desig de seguir Crist per sempre, generosament i totalment. Imitar Crist cast, pobre i obedient, i identificar-se amb ell: heus aquí l'ideal de la vida consagrada, testimoni de la primacia absoluta de Déu en la vida i en la història dels homes.

Tot prevere, tot consagrat i tota consagrada, fidels a la seva vocació, transmeten l'alegria de servir Crist, i inviten tots els cristians a respondre a la crida universal a la santedat. Per tant, per a promoure les vocacions específiques al ministeri sacerdotal i a la vida religiosa, per a fer més vigorós i incisiu l'anunci vocacional, és indispensable l'exemple de tots els qui ja han dit el seu «sí» a Déu i al projecte de vida que ell té sobre cadascú. El testimoniatge personal, fet d'eleccions existencials i concretes, animarà els joves a prendre decisions compromeses que determinin el seu futur. Per ajudar-los és necessari l'art de la trobada i del diàleg capaç d'il·luminar-los i acompanyar-los, a través sobretot de l'exemplaritat de l'existència viscuda com a vocació. Així ho va fer el sant Rector d'Ars, el qual, sempre en contacte amb els seus parroquians, «ensenyava, sobretot, amb el testimoniatge de la seva vida. Del seu exemple aprenien els fidels a pregar» (Carta per a la convocatòria de l'Any Sacerdotal, 16 de juny de 2009).

Que aquesta Jornada Mundial ofereixi novament una preciosa oportunitat a molts joves per a reflexionar sobre la seva vocació, lliurant-s'hi amb senzillesa, confiança i disponibilitat plena. Que la Mare de Déu, Mare de l'Església, custodii fins al més petit germen de vocació en el cor dels qui el Senyor crida a seguir-lo més de prop, fins que es converteixi en arbre frondós, curull de fruits per al bé de l'Església i de tota la humanitat. Prego per aquesta intenció, alhora que imparteixo a tots la benedicció apostòlica.

Benedictus pp XVI

Vaticà, 13 de novembre de 2009

Coordinadora de Conferències Episcopals¹ que donen suport a l'Església de Terra Santa

COMUNICAT

de la desena reunió a Terra Santa

EL CORATGE D'ACONSEGUIR LA PAU A TERRA SANTA

A la nostra desena reunió a Terra Santa, el patriarca Llatí de Jerusalem, S. B. Fouad Twal ha ofert una reflexió sobre el pelegrinatge del papa Benet XVI el maig de 2009. En unió amb el nostre Sant Pare, fem una crida per la justícia i la pau per a tots els pobles d'aquesta terra. Fem nostra la crida que el Papa va fer en el moment del seu comiat de Terra Santa:

«Cap amic dels israelians i els palestins no pot deixar d'entristir-se per la contínua tensió entre els vostres dos pobles. Cap amic no pot deixar de plorar pel sofriment i la pèrdua de vides que ambdós pobles han sofert en les últimes sis dècades.

»Permeteu-me fer aquesta crida a tots els habitants d'aquestes terres: No més vessament de sang! No més lluita! No més terrorisme! No més guerra! En el seu lloc trenquem el cercle viciós de la violència. Deixeu que hi hagi una pau duradora basada en la justícia, que hi hagi una veritable reconciliació i guarició. Que sigui reconegut universalment que l'Estat d'Israel té el dret d'existir, i de gaudir de la pau i la seguretat amb fronteres internacionalment acceptades. Que sigui reconegut que el poble palestí té dret a una pàtria independent i sobirana, per a viure amb dignitat i poder circular lliurement. Que la solució de dos Estats esdevingui una realitat, i no continuï sent un somni. I que la pau es propagui a tot arreu des d'aquestes terres, que siguin així "llum de les nacions" (Is 42,6), duent esperança a tantes regions que es veuen afectades per conflictes» (15 de maig de 2009).

Vuit mesos després, no sembla que ens anem acostant gaire a la solució dels dos Estats. Molts expressen un desig de pau, però el que cal és un compromís per la justícia que asseguri la pau. Les solucions són ben conegudes pels dirigents, però el que es necessita és voluntat política i coratge. Jerusalem, ciutat sagrada per a jueus, cristians i musulmans, ofereix un lloc especial on els diferents pobles i religions podrien convergir en diàleg i respecte. Lamentablement, és el centre volàtil del conflicte. Hi ha un distanciament cada vegada més gran entre israelians i palestins; un buit de contacte humà que dificulta la confiança i el diàleg. La violència, la inseguretat, la demolició d'habitatges, problemes amb els visats i els permisos de residència, el traçat del mur, l'expropiació de terres i altres polítiques amenacen al mateix temps la solució dels dos Estats i la presència dels cristians. Encara més, encoratgem el ple desenvolupament de l'Acord fonamental entre l'Estat d'Israel i la Santa Seu (*Fundamental Agreement*), i que es facilitin els permisos per als agents pastorals que l'Església necessita per a acomplir la seva missió.

El deteriorament de la situació no és bo ni per als israelians, ni per als palestins, ni per a aquesta regió, ni per al món. Amb el nostre esforç volem atraure els ulls

---

¹ La Coordinadora representa les Conferències de Bisbes Catòlics d'Europa i Amèrica del Nord, i va ser formada l'any 1998 a petició de la Santa Seu

dels catòlics de tot el món sobre el que aquí succeeix. Fem una crida als creients de totes les nacions perquè preguin per l'Església de Terra Santa, per una pau justa, i per l'èxit del proper Sínode de l'Orient Mitjà, que és important per a tota la regió i per al món sencer.

Animem les nostres comunitats a aprendre d'aquesta situació i a venir-hi en pelegrinatge per a donar testimoniatge de la fe profunda de les «pedres vives» de l'Església que és a Terra Santa, el «Cinquè Evangeli». Els urgim a donar suport als funcionaris públics que emprenen iniciatives valentes per a una resolució justa del conflicte: la solució de dos Estats, amb seguretat i reconeixement d'Israel, i un estat viable i independent per als palestins. Per a nosaltres, això no és només un afer polític, és una qüestió de drets humans bàsics.

En la situació actual, és difícil mantenir l'esperança, però, com a cristians, tots hem nascut amb Jesucrist a Betlem, i tots hem mort i hem ressuscitat a la nova vida a Jerusalem. Malgrat les ferides d'aquesta terra, l'amor i l'esperança estan vives. La pau amb justícia és a l'abast, però els líders polítics i totes les persones de bona voluntat necessiten coratge per a aconseguir-la.

Jerusalem, 14 de gener de 2010

*Mons. Stephan Ackermann, bisbe de Trier,
president de la Comissió Justícia i Pau de la Conferència Episcopal Alemanya*

Mons. Peter Bürcher, bisbe de Reykjavik, de la Conferència de Bisbes Nòrdics

Mons. Michel Dubost, bisbe d'Evry, de la Conferència de Bisbes de França

*Mons. Riccardo Fontana, arquebisbe d'Arezzo-Cortona-Sansepolcro,
de la Conferència Episcopal Italiana*

*Mons. William Kenney CP, bisbe auxiliar de Birmingham,
de la Conferència de Bisbes Catòlics d'Anglaterra i Gal·les
i representant de la Comissió de Conferències Episcopals de la Unió Europea*

*Mons. Gerald F. Kicanas, bisbe de Tucson,
vicepresident de la Conferència de Bisbes Catòlics dels Estats Units*

*Mons. Pierre Morissette, bisbe de Saint-Jérôme,
president de la Conferència de Bisbes Catòlics del Canadà*

*Mons. Joan-Enric Vives Sicília, bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra,
de la Conferència Episcopal Espanyola*

nou taller
d'enquadrernació

VIRGILI
IMPRESSORS
100
any
al vostre servei

IMPREMTA VIRGILI

C/ Ferrers, 1 • 43003 Tarragona • Tel i Fax 977 233 251 • grafica@impremtavirgili.com

CASA
REINA
DALMAU S.C.P.

Rambla Nova, 125
Tel. 977 21 91 57 - Fax 977 23 53 46
43001 TARRAGONA

RÈTOLS DE LLAUTÓ
METACRILAT I LLUMINOSOS
PLAQUES DE MATRÍCULA
(a l'acte)
SEGELLS DE CAUTXÚ
(entrega ràpida)
SENYALS DE TRÀNSIT
I D'OBRES
EXTINTORS
SERIGRAFIA

ASSOCIACIÓ TARRACO MINUSVÀLIDS

Av. Catalunya, 32 (Passatge) - Tel. 977 22 12 14 - Tarragona

AL SERVEI DELS COL·LECTIUS DE DISCAPACITATS

EL NOSTRE FUTUR ESTÀ EN LA TEVA COL-LABORACIÓ

10.000€

BONA SORT

ATM
EUROCLUPÓ

NO TEMAS IR DESPACIO, TEME NO AVANZAR 1,50 €

Serveis:

Microbusos - Tallers - Fàbriques

Cultura-Esport:

Biblioteca - Professors - Cursets
Atletisme - Natació - Bàsquet

Salut:

Centre mèdic - Rehabilitació -
Material ortopèdic

La nostra obra social surt dels beneficis de la venda del cupó, després de donar treball als minusvàlids

